

ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЗАГРОЗ ІНФОРМАЦІЙНІЙ БЕЗПЕЦІ СУБ'ЄКТІВ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Однією з визначальних рис процесу глобалізації світової економіки є масштабна інформатизація діяльності її суб'єктів. Відбувається перехід від індустріальної до інформаційної технології виробництва: інформація стає основним засобом і предметом труда, втілюється в інформаційному продукті і знаннях. Формування інфосфери [1] ставить перед суб'єктами глобальної економіки завдання своєчасної ідентифікації загроз інформаційній безпеці.

На думку С. О. Дятлов, «в новій економіці перестають діяти характерні для індустріальної ринкової економіки традиційні відповідності, залежності і пропорції між основними макроекономічними параметрами і показниками» [2], що призводить до кардинальної зміни концепції розвитку економічних суб'єктів.

Як наслідок інформатизації О. В. Логінова розглядає утворення особливого віртуального середовища взаємодії людей – інформаційно-телекомунікаційного простору, що характеризується відсутністю географічних меж, ускладненим визначенням національної приналежності його об'єктів та можливістю анонімного доступу до наявних ресурсів [3]. Поширення і доступність глобального бізнес-сервісу спричиняють мимовільне залучення суб'єктів світової економіки до віртуального середовища, основними характеристиками якого є велика швидкість операцій, безпосередність і транскордонність зв'язків. Віртуалізація відносин вимагає від суб'єктів господарювання дотримання технічних стандартів, знання процедур, побудови найбільш оптимальних алгоритмів.

Зважаючи на те, що на сьогодні глобальна економіка представляється як мережева системно організована багаторівнева просторова структура взаємин в Інтернеті, телекомунікаційних мережах та інших мережевих структурах між економічними агентами [2], можна говорити про виникнення значної кількості зв'язків, принципово нових для конкретної організації. Ускладнення структур, що відбувається внаслідок цього, і зростання кількості приватних завдань [4, с. 14], що постають перед структурами, двоєдино обумовлюють частіші переходи систем у стан трансформацій. Зі зростанням ступеню поінформованості суб'єкту, зростає кількість його приватних завдань.

Посилення стану невизначеності умов діяльності в глобальній економіці ускладнює інструменти і механізми її регулювання. Виникає проблема зміщення часових акцентів: закономірності та умови, які характерні для довготривалого періоду традиційної економіки, в новій економіці виникають у короткостроковій перспективі. Як зазначає С. Г. Симагіна, «глобалізація світової економіки і пов'язані із нею соціальні, економічні, екологічні, демографічні аспекти ускладнили зовнішнє середовище організацій і зробили його більш динамічним, значною мірою невизначеним, що зміщує акценти управління на забезпечення його гнучкості, оперативності та адаптивності» [5, с. 15]. Підвищення відсоткової ставки в Інтернет-економіці не впливає на зниження рівня споживання населенням, не компенсує перенавантаження економіки і ринка акцій високотехнологічних компаній. Як тільки країна стає частиною глобальної мережевої економіки з розвиненою інформаційною інфраструктурою і «прозорими» електронними межами, аналіз її макроекономічних параметрів функціонування в рамках моделі «закритої економіки» є неправомірний [2]. Поширення електронних угод створює труднощі для податкових органів внаслідок анонімності електронної торгівлі, відсутності можливостей відслідковувати угоди, а також перетинання кордонів за допомогою телефонних ліній. Складність обліку реальних потоків експорту та імпорту призводить до похибок в рахунках платіжного балансу країни.

Загроза породжується вже самою природою інформаційного суспільства та інформаційної економіки – це інформаційна залежність і необхідність боротьби із асиметрією інформації. Асиметрія інформації, на наш погляд, може спричинитися: деформаціями у структурі генерування і споживання інформації; монополією на інформаційні ресурси та інформаційно-комунікаційні технології; недобросовісною конкуренцією між постачальниками інформації; рівнем інформаційної культури суспільства конкретної країни.

Важливе значення має рівень готовності країни до інформаційно-мережевої економіки на основі оцінки потенціалу суспільства до генерування інновацій. Логічне протікання процесу трансформації інформації в мережевій економіці можна описати як ланцюжок «інформація – знання – інновації». Але слід враховувати, що не кожна інформація трансформується в інновації [6]. Успіхи економічно розвинених країн світу залежать від: поширеності та рівня освіти громадян як споживачів продуктів, виробів, в основі яких лежать нові інформаційні технології; розвитку відтворювальних процесів в секторі реального виробництва; спроможності промислового сектору національної економіки генерувати технологічні інновації.

Ще одна група загроз, на наш погляд, спричиняється недостатньою вивченістю і непередбачуваністю масштабів та характеру виникаючих ефектів в інформаційній економіці.

Ідентифіковані загрози інформаційній безпеці вимагатимуть у перспективі від суб'єктів глобальної економіки розробки адекватних шляхів адаптації та протидії.

1. Дятлов С. А. *Принципы информационного общества* / С. А. Дятлов // *Информационное общество*. – 2000. – Вып. 2. – С. 77-85.

2. Дятлов С. А. *Методологическая конвергенция и анализ макропараметров сетевой экономики* / С. А. Дятлов // *Информационное общество*. – 2000. – вып. 6. – С. 29-33.

3. Логинова Е. В. *Сетевая экономика как инновационный фактор модернизации современного российского общества* / Е. В. Логинова: дисс. на соискание уч. ст. д.э.н. по спец-ти 08.00.01 – экономическая теория. – Волгоград: Федеральное государственное автономное образовательное учреждение высшего профессионального образования «Волгоградский государственный университет». – 2012. – 367 с.

4. Новиков Д. А. *Сетевые структуры и организационные системы* / Д. А. Новиков. – М.: ИПУ РАН (научное издание), 2003. – 102 с.

5. Симагина С. Г. *Сетевой и межсетевой менеджмент при нестабильном взаимодействии организаций (теория, методология, практика)* / С. Г. Симагина: автореф. дисс. на соиск. уч. ст. д.э.н. по спец-ти 08.00.05 – экономика и управление народным хозяйством. – М.: Московский университет Министерства внутренних дел России, 2008. – 48 с.

6. Коновалова О. Н. *Информационно-сетевая экономика и переход России к инновационному типу развития* / О. Н. Коновалова : автореф. дисс. на соискание уч. ст. к.э.н. по спец-ти 08.00.01 – экономическая теория. – Омск: Омский государственный университет путей сообщения, 2007. – 28 с.